

Vår saksbehandler

KSJT Fritz-Ivan Gulbrandsen, fgulbrandsen@mil.no
+47 69 23 82 32, 0520 8232
LUFT/LOI/LUFTTJENESTE/FAG HELI

Vår dato

2023-08-24

Vår referanse

2019/018794-003/FORSVARET/ 40

Tidligere dato

Tidligere referanse

Til

Luftfartstilsynet
Postboks 243
8001 BODØ

Kopi til

LUFT/LSTN SOL 130

Operasjoner med AW101 SAR Queen ved landingsplasser tilhørende norske sykehus

1 Bakgrunn

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) er oppdragsgiver og innehar fag- og budsjettansvaret for redningshelikoptertjenesten nasjonalt. Forsvarsdepartementet (FD), med underliggende etater, innehar operatør- og systemansvaret. Gjeldende ansvarsforhold reguleres gjennom en driftsavtale inngått mellom JD og FD.

Luftforsvaret og 330 skvadron innehar operatøransvaret for redningshelikoptertjeneste (RHT) med flytypen AW101-612 SAR Queen, som opererer ut fra basene Banak, Bodø, Ørland, Sola og Rygge (per 11. desember 2023). Fra 1. oktober 2024 vil en avdeling i Florø innlemmes i nevnte operatøransvar.

Tjenesten er på døgnskuttinuerlig beredskap med krav til 15 minutters beredskapstid, og oppdraget består av redningsberedskap, ambulanseberedskap, maritim kontraterrorberedskap og beredskapsstøtte til politiet iht. bistandsinstruks.

Tjenesten gjennomførte i 2022 708 redningsoppdrag og 1048 ambulanseoppdrag. Hovedmengden av disse oppdragene ender opp med en, eller flere pasienter, som leveres på sykehus.

I dag er det kun landingsplassene ved sykehusene i Bodø og Stokmarknes som innehar godkjenning fra Luftfartstilsynet for operasjoner med AW101. Ingen universitetssykehus eller andre sykehus i Norge innehar en slik godkjenning.

Utover de to sykehusene som innehar godkjenning operer AW101 i dag jevnlig på landingsplasser ved følgende sykehus:

- Levanger
- St. Olavs
- Haukeland
- Førde
- Tromsø

2 Drøfting

AW101 operer i dag på en rekke landingsplasser ved norske sykehus som ikke innehar godkjenning fra Luftfartstilsynet for flytypen. Dette er operasjoner som gjennomføres jevnlig og etter ut i fra pasienten(e)s tilstand.

NAWSARH (JD sin prosjektorganisasjon) har i samarbeid med helseforetakene utarbeidet en prioritert liste over landingsplasser som må godkjennes for AW101.^A Listen er basert på eksisterende behov og

Postadresse

Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer
Norge

Besøksadresse

Flyplassveien 300
1590 RYGGE FLYSTASJON
Norge

Sivil telefon/telefaks

/

Militær telefon/telefaks

99/0500 3699

Epost/ Internett

forsvaret@mil.no
www.forsvaret.no

Organisasjonsnummer

NO 986 105 174 MVA

Vedlegg

1

inneholder konsesjonsdata og merknader som er innhentet for den enkelte landingsplass. Ved flere av landingsplassene i listen er det gjennomført organiserte prøvelandinger med AW101.

Nevnte operasjoner ved ikke godkjente landingsplasser er ikke regulerte for operasjoner med AW101 av Luftfartstilsynet iht. sivilt regelverk, og det foreligger heller ingen regulering av disse operasjonene fra militær luftfartsmyndighet.

Konsekvensen av manglende regulering medfører uavklarte ansvarsforhold knyttet til hvem som er juridisk ansvarlig om det skulle oppstå skade på materiell og personell ved landing med AW101 på landingsplass ved sykehus som ikke innehar godkjenning for flytypen.

Manglende regulering og avklaring har medført at vi dag står i en situasjon hvor enkelte fartøysjefer på AW101 velger å operere på ikke godkjente landingsplasser, mens andre fartøysjefer velger å ikke gjøre dette. De fartøysjefer som velger å operere på ikke godkjente landingsplasser ved sykehus hjemler dette i nødrettsparagrafen.

Forslag til løsninger:

- A. Den enkelte landingsplasser (sykehus) søker Luftfartstilsynet om teknisk og operativ godkjenning samt konsesjon for flytypen AW101.
- B. Det enkelte sykehus søker Luftfartstilsynet om dispensasjon for flytypen AW101.
- C. I påvente av behandling av overnevnte søknader kan Militær luftfartsmyndighet vurdere å utstede en midlertidig tillatelse for at AW101 kan operere på navngitte, og ikke godkjente landingsplasser, frem til nevnte behandlingsprosess er avsluttet. Dette forutsetter at landingsplasser stiller plass tilgjengelig og at det foreligger en aksept for dette fra Luftfartstilsynet.

3 Konklusjon

Dagens situasjon, hvor de fleste landingsplasser ved norske sykehus ikke er godkjent for AW101, og hvor det foregår jevnlig operasjoner med AW101, er etter Militær luftfartsmyndighets oppfatning uakseptabelt.

Som en konsekvens av manglende myndighetsregulering presses den enkelte fartøysjefer til å hevde nødrett, noe som kan bety at den enkelte fartøysjef blir stilt personlig ansvarlig hvis det skulle oppstå skade på materiell eller personell.

Militær luftfartsmyndighet mener at operasjoner med AW101 ved sivile landingsplasser ved norske sykehus reguleres av sivilt regelverk med Luftfartstilsynet som myndighetsorgan.

Basert på overstående anmoder Militær luftfartsmyndighet Luftfartstilsynet om å iverksette nødvendige prosesser mot den enkelte flyplasser, og iht. vedlagte liste, med målsetning om å få nødvendige landingsplasser ved norske sykehus regulert for operasjoner med AW101.

Luftforsvaret vil stille egne ressurser tilgjengelig for Luftfartstilsynet om det skulle være ønskelig med bistand fra oss knyttet til denne anmodning og foreslåtte løsninger.

Vennlig hilsen

Kenneth Øvland
Oberst
Sjef Luftoperativt inspektorat

Dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke håndskreven signatur.

^A Vedlegg: Prioritert liste over landingsplasser som trenger godkjenning for AW101 SAR Queen